

นโยบายการบริหารงานและแนวทางพัฒนาสำนักหอสมุด

ในระยะ 4 ปี (12 ก.ค. 2565 - 11 ก.ค. 2569)

โดย นางอริศรา สิงห์ปิ่น

ในการบริหารงานและพัฒนาสำนักหอสมุด ดิฉันมีแนวคิดที่จะสืบสานงานเดิม และสร้างสรรค์งานใหม่ต่อจากการบริหารงานสำนักหอสมุดในช่วงวาระแรก พ.ศ.2561-2565 มีกรอบแนวคิดบนพื้นฐานที่สอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนามหาวิทยาลัย ตามแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565-2569) และกรอบแนวคิดการพัฒนามหาวิทยาลัยตาม “แผนแม่บทการเปลี่ยนผ่าน มหาวิทยาลัยสู่ปีที่ 100 จาก 2477-2577” เป็นแนวทางในการพัฒนาเชิงรุก ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยดิฉันมีแนวทางการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลบริบท สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสำนักหอสมุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งส่งผลกระทบต่อต่าง ๆ ต่อสำนักหอสมุด

2) การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เรื่อง การกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา สังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2564 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ถูกจัดให้อยู่ในมหาวิทยาลัยกลุ่มที่ 2 กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

3) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักหอสมุดในช่วง 4 ปี ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการเปลี่ยนผ่านมหาวิทยาลัยสู่ปีที่ 100 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยระยะ 15 ปี (GO Eco U.)

จากการวิเคราะห์จึงได้นำมากำหนดแนวนโยบายเพื่อการพัฒนาสำนักหอสมุด เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มุ่งสร้างมหาวิทยาลัยแม่โจ้ให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชีวิต ที่มีเกษตรเป็นรากฐาน รักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม บนพื้นฐานของธรรมาภิบาล และการก้าวทันเทคโนโลยี และต้องคำนึงถึงบริบทของการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ตลอดจนบทบาทและพันธกิจของสำนักหอสมุด ในการดำเนินงานที่ผ่านมา ให้ความสำคัญกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย บุคลากรภายนอกหน่วยงาน ศิษย์เก่า โดยวิธีการสัมภาษณ์ (Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus group) และแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อให้ได้รับข้อเสนอแนะ และสิ่งที่ควรพัฒนามาปรับปรุงแก้ไขบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารสำนักหอสมุด เป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนหลัก และมีการบริหารงานตามลำดับชั้น และมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถติดตามแก้ไขปัญหาปรับปรุงกิจกรรม/งานที่เกี่ยวข้อง และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกผูกพัน และช่วยผลักดันให้การดำเนินงานของสำนักหอสมุดประสบผลสำเร็จ

วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาสำนัก

การบริหารและพัฒนาสำนักหอสมุด ดิจิทัลมีแนวคิดในการสานต่อพันธกิจเดิมให้สมบูรณ์แบบ และเสริมสร้างสิ่งใหม่เพื่อการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย และมีเป้าหมายหลักเพื่อมุ่งให้วิสัยทัศน์บรรลุ อ้างถึงปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร และสมรรถนะหลักของบุคลากรที่สำนักหอสมุดได้กำหนดไว้ ที่เน้นการบริการ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ และการบริหารจัดการที่นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้อย่างมีระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง แนวคิดนี้ได้รวบรวมสาระสำคัญจาก แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565-2569) แผนพัฒนาความเป็นเลิศมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ.2566-2570 และกรอบแนวคิดการพัฒนามหาวิทยาลัยตาม “แผนแม่บทการเปลี่ยนผ่าน มหาวิทยาลัยสู่ปีที่ 100 จาก 2477-2577” รวมถึงสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อห้องสมุด อาทิ พฤติกรรมของผู้ใช้บริการที่เปลี่ยนไป ปรากฏการณ์ Disruptive Technology

ปรัชญาสำนักหอสมุด

ส่งเสริม สนับสนุนนักศึกษา บัณฑิต และบุคลากรให้เป็นผู้เรียนรู้ที่ทันสมัย ทันท่วงทีโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง

วิสัยทัศน์สำนักหอสมุด

เป็น Smart Library ที่สนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

พันธกิจ

1. บริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และสอดคล้องกับการเรียนการสอน การวิจัย ของมหาวิทยาลัย
2. บริการที่เป็นเลิศเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม และพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์
3. พัฒนาเอกสารจดหมายเหตุ และสารสนเทศมรดกทางวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และข้อมูลท้องถิ่นล้านนา ให้เข้าถึงได้อย่างแพร่หลายด้วยระบบที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นหอจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัย
4. พัฒนาสำนักหอสมุดให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และพัฒนาให้เป็นห้องสมุดและสำนักงานสีเขียวอย่างยั่งยืน

วัฒนธรรมองค์กร

1. องค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน
2. จิตบริการ

3. การทำงานเป็นทีม
4. ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

สมรรถนะหลักของบุคลากรสำนักหอสมุด (Core competencies for library staff) 2C2T

1. การสื่อสาร (Communication)
2. บริการลูกค้า (Customer service)
3. การทำงานเป็นทีม (Teamwork)
4. เทคโนโลยี (Technology)

นโยบายการพัฒนาสำนักหอสมุด 5 ด้าน

(ในช่วงวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2565 – 11 กรกฎาคม 2569)

ด้วยทิศทางของการพัฒนามหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดเป็นหน่วยงานที่จะสามารถช่วยผลักดันให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกลุ่ม 2 กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม ให้สามารถก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดิฉันจึงได้จัดทำนโยบาย สามารถจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. นโยบายด้านทรัพยากรสารสนเทศ

มุ่งมั่นที่จะเป็น Knowledge Center ของมหาวิทยาลัย รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย ที่สามารถเข้าถึงได้ เพียงพอ และทันสมัย

- 1.1 ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศประเภทอิเล็กทรอนิกส์
- 1.2 ส่งเสริม และสนับสนุนการเป็นแหล่งรวมสารสนเทศและจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

และสารสนเทศมรดกทางวัฒนธรรมภาคเหนือ

- 1.3 สนับสนุนให้มีการจัดทรัพยากรสารสนเทศเพื่อรองรับความสามารถในการเรียนรู้ที่

หลากหลายของปัจเจกบุคคล และผู้พิการทางสายตา (หนังสือเสียง) เป็นต้น

2. นโยบายด้านการบริการสู่ความเป็นเลิศ

มุ่งเน้นการบริการที่คำนึงถึงผู้ใช้บริการ (User Centered) เสริมกำลังการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมด้วยบริการสนับสนุนการวิจัย และบริการเฉพาะทางที่เข้มข้นมากกว่าเดิม รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นสถานที่ที่เชื่อมโยงผู้คน เป็นพื้นที่สำหรับการสร้างสรรค์ และเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้

- 2.1 ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาจุดบริการ One Stop Service ทั้งทางด้านกายภาพและศักยภาพของบุคลากรผู้ให้บริการ

2.2 ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดบริการสนับสนุนการวิจัย และการพัฒนานวัตกรรม

2.3 ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาบริการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาตนเองและการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ผ่านระบบดิจิทัล

2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการเชื่อมโยงการบริการของสำนักหอสมุดกับคณะ วิทยาลัย และวิทยาเขต

2.5 พัฒนา และสนับสนุนการให้บริการที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลและสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ เช่น บริการจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต บริการคอมพิวเตอร์ บริการซอฟต์แวร์ที่เป็นเครื่องมือช่วยการศึกษาและวิจัย เป็นต้น

2.6 พัฒนา และสนับสนุนการให้บริการพื้นที่ห้องประชุม พื้นที่ Co-Maker Space และพื้นที่ Workshop

2.7 ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ และหลากหลาย เช่น ร้านจำหน่ายเครื่องดื่ม เป็นต้น

2.8 สร้างความร่วมมือในการเข้าใช้บริการระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น สามารถใช้ห้องสมุดโดยการแสดงบัตรนักศึกษา และบัตรบุคลากร

3. นโยบายด้านการบริหารจัดการ

3.1 สนับสนุนให้มีการทำวิจัยสถาบัน

3.2 สนับสนุนให้บุคลากรจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์ และนำเสนอผลงานในระดับชาติ

3.3 สนับสนุนการเข้ารับการฝึกอบรม หรือการพัฒนาบุคลากร ในทุกด้าน

3.4 ส่งเสริมการจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมขวัญกำลังใจแก่บุคลากร และทำงานอย่างมีความสุข

3.5 สนับสนุนให้มีการทบทวน แก้ไข และปรับปรุงกฎระเบียบของห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการให้บริการ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3.6 สนับสนุนให้มีการนำข้อมูล รายงาน และสถิติมาสรุปผลและวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาสำนักหอสมุด

3.7 ดำเนินการตามเกณฑ์ และมาตรฐานคุณภาพของหน่วยงานอย่างเหมาะสม

4. นโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

4.1 สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ Digital Services และ Digital Learning

4.2 สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

4.3 สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ

5. ห้องสมุดสีเขียวและสำนักงานสีเขียว

5.1 ยกระดับการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว และสำนักงานสีเขียวให้มีความยั่งยืน

จากนโยบายดังกล่าว ดิฉันได้นำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด ดังนี้

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการบริการสู่ความเป็นเลิศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการวิจัย	1.1 พัฒนาบริการสนับสนุนการวิจัย (Research Support Service) ให้ครบวงจร	1.1.1 ยกระดับบริการสนับสนุนการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมบริการ	ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน
		1.1.2 พัฒนาและสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริการ เพื่อก้าวสู่ Digital Services	จำนวนบริการที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการ
	1.2 ส่งเสริมการสร้าง Ecosystem เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการวิจัย	1.2.1 พัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับความต้องการที่หลากหลายของผู้ใช้บริการ	ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการพื้นที่
		1.2.2 สนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มีทักษะที่สอดคล้องตามสมรรถนะของมหาวิทยาลัยในกลุ่ม 2	จำนวนกิจกรรม/โครงการ/บริการ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านทรัพยากรสารสนเทศเพื่อ	2.1 เป็นแหล่งรวมทรัพยากรสารสนเทศที่	2.1.1 มุ่งเน้นการจัดหาและผลิตทรัพยากร	ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน

<p>เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล</p>	<p>เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา</p>	<p>สารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการเป็น Digital library</p>	
		<p>2.1.2 พัฒนาคล้งปัญญา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (MJUIR : Maejo University Intellectual Repository) ให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน</p>	<p>ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน</p>
<p><u>ยุทธศาสตร์ที่ 3</u> ด้านการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>3.1 พัฒนาบุคลากร ห้องสมุดให้มี สมรรถภาพทาง วิชาการ และวิชาชีพ เท่าทันต่อการ เปลี่ยนแปลงในยุค ดิจิทัล</p>	<p>3.1.1 ยกระดับ สมรรถนะของบุคลากร ให้มีทักษะการทำงานที่ เท่าทันต่อการ เปลี่ยนแปลง</p>	<p>จำนวนสมรรถนะจำเป็นที่ บุคลากรที่ได้รับการพัฒนา</p>
	<p>3.2 มีระบบฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนการ ตัดสินใจของผู้บริหาร รวมถึงการลดขั้นตอน การทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้</p>	<p>3.1.2 สร้างระบบการสืบ ทอดตำแหน่ง (Succession Plan) และส่งเสริมให้มี ความก้าวหน้าใน ตำแหน่งที่สูงขึ้น</p>	<p>ร้อยละของการดำเนินงาน ตามแผนสืบทอดตำแหน่ง ทางการบริหารของ สำนักหอสมุด (Succession Plan)</p>
		<p>3.2.1 พัฒนาระบบ / สร้างเครื่องมือ โดยนำ เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาช่วยในการบริหาร จัดการ</p>	<p>จำนวนระบบ /ฐานข้อมูลที่ จัดหาหรือพัฒนา</p>

	<p>3.3 เป็นองค์กรที่มี ความเข้มแข็งด้านการ ดำเนินงานเพื่อ ขับเคลื่อนห้องสมุด สีเขียว และสำนักงาน สีเขียว</p>	<p>3.3.1 ส่งเสริมให้มีการ ขยายองค์ความรู้ด้าน การดำเนินงานห้องสมุด สีเขียว และสำนักงาน สีเขียวสู่หน่วยงานภายใน และภายนอก มหาวิทยาลัย</p>	<p>ร้อยละความสำเร็จของการ ดำเนินงานตามแผน</p>
--	--	--	---